

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI BASIN AÇIKLAMASI

Elektrik zammının büyük bölümü enerji maliyetinden değil, dağıtım bedelinden kaynaklandı. Çıplak enerji ve perakende hizmete yüzde 7, kayıp ve kaçak, dağıtım ve iletim bedellerine yüzde 12.7 zam yapıldı...

1 Ocak 2018`den itibaren yapılan zammın 4 kişilik ailenin 230 kWh`lik tüketimine yansımaları:

ASGARİ ELEKTRİK FATURASI 100 TL`Yİ AŞACAK

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren geçerli olacak yeni elektrik tarifelerine göre meskenler, elektriği yüzde 8.8 zamlı kullanacaklar. EMO`nun en az 230 kilovat saat olarak öngördüğü bir ailenin asgari elektrik tüketimi için ödenecek fatura aylık 100 lirayı aşacak. 2018 yılında başka zam yapılmasa bile yalnızca konutların kullandığı elektrik üzerinden 2.3 milyar TL fazladan tahsilat yapılacak.

Bir kamu hizmeti olan elektrik için Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen 1 Ocak 2018`den itibaren geçerli olacak yeni tarifeler, Resmi Gazete`nin bugünkü 1. mükerrer sayısında yayımlandı. Dağıtım sistemi kullanıcısı tüm tarife gruplarına yüzde 8.41 ile yüzde 8.91 arasında değişen oranlarda zam yapıldı. Doğalgazla elektrik üreten şirketler geçen yıldan bu yana, dağıtım şirketleri de kur artışları nedeniyle artan kredi maliyetleri, yenilenebilir enerjinin yükü gibi gerekçeleri sıralayarak elektrik fiyatlarına zam yapılmasını istiyorlardı. Son olarak BOTAŞ`ın elektrik üreten santrallara yapacağı doğalgaz satışlarına yüzde 8 zam açıklamasının ardından elektrik fiyatlarının artacağı beklentisi oluşturulmuştu. EPDK, 1 Ocak 2018 tarifeleriyle şirketlerin taleplerini dikkate alarak elektrik fiyatlarına zam yaptı.

EPDK`nın "sadeleştirme" adı altında tarife kalemlerini 2016 yılı başından itibaren gizlemeye başlaması nedeniyle yapılan zamda kayıp ve kaçak bedeli, iletim bedeli, dağıtım hizmeti bedeli, çıplak enerji maliyeti, perakende satış hizmet bedeli gibi kalemlerde yapılan artışları ayrı ayrı değerlendirmek mümkün olamıyor. Ancak EPDK`nın açıkladığı tarifeler incelendiğinde; yapılan zammın büyük bölümünün çıplak enerji maliyeti ve perakende satış hizmetini kapsayan "Perakende enerji bedeli" zammından kaynaklanmadığı görülmektedir. Perakende enerji bedelinde, yüzde 6.86-7.13 oranları arasında tarife gruplarına göre değişen artışlar yapılırken, "kayıp ve kaçak, iletim, dağıtım" bedellerini kapsayan "Dağıtım bedeli" kalemine ise yüzde 10.56-15.29 arasında değişen zam uygulanmıştır. Böylece dağıtım şirketlerinden enerji alan kullanıcıların vergi ve fon kesintileri hariç birim elektrik bedelleri ortalama yüzde 8.41 ile 8.91 oranları arasında zamlanmıştır.

Konutlar için bu zam oranı yüzde 8.9 olurken, vergi ve fon kesintilerinin yapıldığı kalemdaki artışın daha sınırlı tutulmuş olması nedeniyle küçük bir oynama ile kullanıcılar faturalarında zammı yüzde 8.8 olarak görecekler. Böylece iktidar, vergi gelirlerinde oluşacak kaybı göze alarak dağıtım şirketlerinin daha fazla zam beklentilerini karşılamak üzere hareket etmiş; "perakende enerji bedeli"nin fatura içindeki yüzde 65.1 olan payını yüzde 63.9`a indirirken, "dağıtım bedeli" payını yüzde 34.9`dan yüzde 36.1`e çıkarmıştır.

EMO`nun 4 kişilik bir ailenin en az harcama ile bir ayda 230 kilovat saat elektriğe ihtiyacı olacağı hesabından yola çıkıldığında, 2018 yılında yapılan zam nedeniyle aylık asgari elektrik faturası 94.75 TL`den 103.09 TL`ye yükselecektir. Türkiye`nin yıllık elektrik tüketiminin 280 milyar kilovat saat olduğu ve bunun da yüzde 22`sini mesken kullanıcılarının oluşturduğuna ilişkin veriler dikkate alındığında, yapılan yüzde 8.8`lik zam nedeniyle 2018 yılında yalnızca konut kullanıcılarından yaklaşık 2.3 milyar TL daha fazla elektrik bedeli tahsil edilecektir. Bu fazladan tahsilatın yaklaşık 904 milyon TL`lik bölümü dağıtım, iletim ile kayıp ve kaçak bedeline, 911 milyon TL`lik bölümü enerji üretim şirketleri ile perakende satış şirketlerine, kalan 413 milyon TL`lik bölümü ise vergi ve fon geliri olarak devletin kasasına girecektir.

Doğası gereği kar odaklı çalışan piyasanın belirleyiciliği ve iktidarın günü birlik siyasi çıkar kaygısının egemenliği altında elektriğin bir kamu hizmeti olduğu göz ardı edilmektedir. Bu yönetim anlayışı nedeniyle tüm ülkenin karanlıkta kalmasına yol açan sistem oturması, kış aylarında sanayi bölgelerine elektrik verilememesi, elektriğin pahalılaşması sorunlarıyla karşılaşmaktayız. Elektriğin temel bir insan hakkı olduğu ve ekonominin ana girdisini oluşturduğu dikkate alınarak, bir an önce kamu yararını gözetken politikalar uygulamaya konulmalıdır.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU 30 Aralık 2017

